

України. Building innovations – 2020 : матеріали III міжнар. азербайджансько-української наук.-практ. конф., м.Баку-Полтава, 1-2 червня 2020 р. Полтава, 2020. С. 438-440.

УДК 336.711.65:341.232

*Дуброва Катерина Олександрівна, студентка,
науковий керівник Єгоричева С. Б., д.е.н., професор
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка» (Україна)*

НАПРЯМИ СПІВРОБІТНИЦТВА ДЕРЖФІНМОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ З МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Міжнародне співробітництво відіграє важливу роль у сучасному світі та є однією з ключових складових глобальних відносин. Для країн, зокрема для України, це не лише засіб зближення та спільного розвитку, але й важлива складова економічної безпеки. Наша країна активно взаємодіє з різними міжнародними організаціями, у тому числі, з метою запобігання та протидії відмиванню злочинних доходів та фінансування тероризму та забезпечення стабільності фінансово-економічної сфери.

Міжнародне співробітництво у сфері запобігання та протидії здійснюється за принципом взаємності відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України та інших нормативно-правових актів [1]. У нашій країні органом, уповноваженим на виконання функцій підрозділу фінансової розвідки, є Державна служба

фінансового моніторингу України. Ключова роль Держфінмоніторингу полягає в тому, що він відпрацьовує отримані від суб'єктів первинного фінансового моніторингу повідомлення про підозрілі фінансові операції і передає правоохоронним і розвідувальним органам України узагальнені матеріали у разі наявності підозр щодо відмивання коштів чи фінансування тероризму.

Однією з важливих складових діяльності Держфінмоніторингу є налагодження співпраці з міжнародними установами та іноземними партнерами, які відповідають за організацію ефективної протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму. Він плідно співпрацює з FATF, Комітетом експертів Ради Європи з оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (MONEYVAL), Європейським Союзом, Світовим банком, Міжнародним валютним фондом, Егмонтською групою підрозділів фінансових розвідок, Організацією Об'єднаних Націй та ін.

Зрозуміло, що найбільш активне співробітництво відбувається з Групою з розробки фінансових заходів з відмивання грошей (FATF) – міжурядовим органом, метою роботи якого є розвиток і впровадження на міжнародному рівні заходів і стандартів з боротьби з відмиванням коштів. Україна співпрацює з цією організацією, активно впроваджуючи її стандарти та рекомендації в національне законодавство. Співпраця з FATF ґрунтується на принципах взаємної поваги та спільного прагнення протидіяти відмиванню коштів та фінансуванню тероризму. Держфінмоніторинг співпрацює з цією організацією у рамках усіх напрямів діяльності, що дає можливість Україні бути в курсі останніх тенденцій та методів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, а також сприяє вдосконаленню національної системи протидії цим злочинам (табл. 1).

Важливо також зазначити, що така співпраця має не лише практичне, але й політичне значення. Вона демонструє прагнення України до повноцінної інтеграції до світового співтовариства та дотримання міжнародних стандартів у цій сфері. У рамках розбудови інституційної спроможності у сфері ПВК/ФТ, з 2017 року Держфінмоніторинг активно співпрацює з Європейською Комісією в рамках проекту «Антикорупційна ініціатива ЄС в Україні».

Таблиця 1

Співпраця Держфінмоніторингу та FATF за 2021-2023 роки

Рік	Характеристика діяльності
2021	Представники Держфінмоніторингу України брали участь у низці заходів FATF, зокрема в онлайн-консультаціях, вебінарах, пленарних засіданнях та спільних засіданнях. ДСФМУ надсилали FATF коментарі та інформацію з різних питань, пов'язаних з протидією відмиванню коштів та фінансуванню тероризму.
2022	Держфінмоніторинг постійно інформував FATF про ситуацію в Україні, пов'язану з повномасштабним вторгненням рф. Представники Держфінмоніторингу брали участь у засіданнях ICRG та пленарних засіданнях FATF. За результатами участі України у заходах, FATF оприлюднила 3 публічні заяви щодо країни агресора, а також окрему публічну позицію щодо збройної агресії проти України. FATF застосувала жорсткі санкції щодо агресора, обмеживши її права як члена організації.
2023	Продовжувався обмін інформацією між FATF та Держфінмоніторингом щодо протидії ризикам та загрозам, спричиненим війною рф. Його представники брали участь у засіданнях робочої групи та пленарних засіданнях FATF. На черговому засіданні у лютому було прийнято рішення про зупинення членства рф у цій організації. FATF опублікувала публічні заяви, в яких засудила війну рф проти України та висловила співчуття українському народу. Закликала всі юрисдикції бути пильними щодо ризиків обходу санкцій, застосованих до країни агресора.

Джерело: складено автором за [2; 3; 4].

Будучи однією з найрозвиненіших фінансових розвідок світу та маючи високу репутацію, Держфінмоніторинг

постійно надає консультативну допомогу підрозділам фінансових розвідок інших країн світу щодо розвитку та вдосконалення їх національних систем протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму. Аналіз співпраці Держфінмоніторингу України з міжнародними організаціями свідчить про успішне партнерство, спрямоване на зміцнення фінансової стабільності та економічної безпеки країни.

Література

1. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 06.12.2019 р. № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>.

2. Звіт Державної служби фінансового моніторингу України за 2021 рік. Київ, 2022. URL: <https://fiu.gov.ua/pages/dijalnist/funkcional/zviti-pro-diyalnist/2021-rik/richnij-zvit-derzhfinmonitoringu-za-2021-rik.html>.

3. Звіт Державної служби фінансового моніторингу України за 2022 рік. Київ, 2023. URL: <https://fiu.gov.ua/pages/dijalnist/funkcional/zviti-pro-diyalnist/2022-rik/richnij-zvit-derzhfinmonitoringu-za-2022-rik.html>.

4. Звіт Державної служби фінансового моніторингу України за 2023 рік. Київ, 2024. URL: <https://fiu.gov.ua/uk/pages/dijalnist/funkcional/zviti-pro-diyalnist/2023-rik/richnij-zvit-derzhfinmonitoringu-za-2023-rik.html>.